

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékra küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 12 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . . —	Fél évre . . . 6 . . . —		
Negyed évre . . . 2 . . . 50	Negyed évre . . . 3 . . . —		
Egy óra . . . 1 . . . —	Egy óra . . . 1 . . . 70		
Egyes szám ára 4 fill.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fill. Nagyobb terjedelmű és többnapos megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fill.

A vén költő.

Még egyetlen magyar író sem szerzett vagyont a tollával, Jókai sem, a legnagyobb közöttünk. Szerezhetett volna, ha tud bánni a pénzzel, mert való igaz, hogy nagy summák fordultak meg a kezén, de Jókai költő volt minden időben: ahogy jött a pénz, úgy el is ment. Sőt nem is volt elég az a jövedelem, amit tolla hajtott: ujságoknak, irodalmi vállalatoknak adott dísz az ő fényes neve. bankok és biztosító társaságok igazgatóságaiban ült széket, így pótolta a toll jövedelmét, de ismétlem: ő költő volt minden időben, vagyont gyűjteni nem tudott — magának. Ellenben: sokan dús gazdagokká lettek az ő árnyékában s a mi a lefontosabb: meggazdagította a magyar nemzetet tüneményes elméjének kincseivel. Ezt a meggazdagodást a külföld is méltán irigyelheti tőlünk, — irigyli is.

Igaz, hogy a francia köztársaság volt elnöke, Casimir-Perier ur, amint épp ma kitűnt, csak most értesült Magyarország önálló állami voltáról, de hogy van magyar irodalom, az osztráktól teljesen független magyar irodalom, ezt ma már az egész művelt világ tudja s ezt — talán még a néppárt sem tagadja — első sorban Jókai Mórnak kö-

szönhetjük. Valóban, Jókai Mór költői működése korszakalkotó nemcsak a magyar irodalom, de a nemzet történetében is: hatvan év óta termékenyíti lelkünket, egyformán a köz- és urirend lelkét s első rendű része van abban, hogy a külföld a magyar faj nagy szellemi ereje, alkotó, teremtő képessége előtt tisztelettel hajol meg.

Mindezt leírni könnyű is, nehéz is. Könnyű leírni, ki s mi nekünk Jókai, mert ennek tudata elevenen él, lobog a lelkünkben, a dadogó is szónokká lesz, ha Jókairól, a költőről kell beszélnie. De nehéz leírni most, amikor a nemzet törvényhozó házában szavazásra került: megérdemelte Jókai Mór, a költő évi nvoletzezer korona nemzeti díjat. Huszan — nemmel szavaztak. Azzal igazolták szavazatukat, hogy Jókainak, mint az „Osztrák-Magyar monarchia írásban és képben” című befejezett vállalat főszerkesztőjének juttatják e tisztelet díjat s nem Jókainak, a költőnek. Hát magam is azt mondom, hogy ha már szó esett e dologról, sem Jókaihoz, sem a magyar nemzethez nem méltó, hogy Jókai neve ezen a czimen szerepeljen az ország költségvetésében.

Igaz ugyan, hogy a kultuszminiszter az indokolásban nemcsak a neve-

zett mű létesítése körül, de általában a hazai irodalom terén szerzett kiváló érdemeiért adta e tiszteletdíjat Jókainak, de gondolom, éppenséggel nem volt szükséges e mű szerkesztésének az emlegetése: külön törvényben kellett volna megfizetni a vén költőt megfelelő díjjal. Az Osztrák-magyar monarchia 17 évig szerkesztődött s mert Jókai ennek inkább névszerint volt a szerkesztője, nem okolható azért, hogy e mű nem létesült fele idő alatt és nem nyertük benne azt a művet, amit az eszme felvetésekor reméltünk.

Ez a mű bizony — mi türestdagadás — meglehetősen tökéletes mű. Általában beszélve: száraz, mint a szalma. Nagy írók irtak bele, de a nagy írók lelke csak elvéve villan meg benne. A közönség beleöregedett az elkészülésébe s attól tartok, hogy a nagy-műre költött pénzt bölcsebben is lehetett volna gyümölcsöztetni. De már mindegy: meg van a könyv, a szerkesztésnek vége. Jókai iránt pedig legyünk kiméletesek s ne emlegessük a nevét az Osztrák-magyar monarchiával kapcsolatban. A főszerkesztő megkapta a szerkesztői fizetését, a számadást zárjuk le, ime itt a vén költő: ezt illeti meg a nemzeti díj.

Am ha mint szerkesztő fordul is

Rákóczi a fogságban.

Csillagsugar, fehér, halvány,
Tükrözik a nagy ég alján,
Egyformán száll a sugára
Börtönre és palotára.

A palota kapujára
Nehezedik két sas szárnya,
Abba leli czudar kedvét
Ótögeti vörös nyelvét . . .

Itt a setét, vak tömlőczenben,
Egy magyar rab láncza csörren,
Hideg, dohos négy falára,
Képet fest az éjék arnya.

Lefesti a honszerelmet,
A golgotát, a keresztet,
Setét posztót: tele vérrel,
Rajta egy hős: Zrínyi Péter.

Setét fűrty, arcukatja,
Vércseppjeit csak hullatja
S szól a rabhoz, szinte remeg:
„Édes fiam, nem haltam meg!”

Rákóczi vagy! S a halálom
Egy gyönyörű édes álom,

És edesebb százszor jobban
Mert a szívem benned dobban.

Unokám vagy! Erediben
Az ősi vér csergedezzen.
Buzdíts, serkents, föl a tetre:
Nem halunk meg, él az eszme!”

Hallgat a rab, szomoruan,
Magyar lelke fájva dobban
S míg két szemé könnyit ontja
Száll a gondja, gondolátja.

Gondolkodik, de nem másról
Csak a magyar szabadságról
Könnyit ontja, de nem másért,
Csak a magyar szabadsáért.

S lelkében kél erős, új hit,
Megrázza a bilincseit,
Megesküszik, isten látja:
Hogy ledől a német bástya.

A Rákóczi szent nevére
Lángra gyul a magyar vére,
Apáira büszkén tekint:
S magyar lesz a magyar megint!

Kató József.

Nyárfalevelek.

Szedegette: **Kató József.**

I. A paszuly pipa.

Tajték pipát vett a téri vásárbán a
bojtár két pengő forintért.

Mivelhogy a pipa szép is volt, meg
jó is, a vén Csontosnak megfájult rá a
foga.

Nem is átalotta odakiáltani egyik
reggel a bojtárhoz:

— Minek az a pipa a te szádba, heé?
— Tán irigyli kee . . . vágott vissza a
bojtár.

— Mán mint azt a paszuly pipát?
— Két pengő forint, ha paszuly is!

— Mutasd hát azt a híres pipát, no!
— Meg is nézheti kee . . .

És nagy müértő szemmel nézegette
körüli, forgatta a keze közt a vin Csontos.

— Mán hogy ez a pipa nem paszuly
pipa? Hát mi vóna? A biz e tisztára.

— Hisz két pengő forintot . . .

— Mán ha tizenkét pengő forintot is.

Hát hun a poróba?

— Micsoda poróba?

— Hát a tajtik poróba!

— Milyen a?

— Öt magyar czimer egymás tetejibe . . .

elő Jókai a költségvetésben, mégsem illet, hogy ezt a parlamentben szóvá tegyék. Saját magunk, nemzeti becsületünk iránt tartozott volna annyival az a képviselő, ki ezt a tiszteletdíjat első támadta meg, hogy bizalmasan figyelmeztesse Wlassics minisztert: Kegyelmes uram, visszas dolog az, hogy Jókai az Osztrák-magyar monarchia címén kapjon a országtól, tiszteletdíjat, gondoskodjál arról, hogy a jövő évi költségvetésben ez a tétel Jókaihoz is a nemzethez is méltó címen illesztődjen be. Igen, ezt kellett volna tennie ama képviselő urnak. Mert nem minden igazság való a nyilvánosság elé. Nevezetesen: igazság az, hogy Jókainak mint szerkesztőnek adni nemzeti díjat — visszas dologból. De még visszasabb, ha ezt a visszas dolgot világ elé visszük, mely az egész dologból csak annyit ért meg, hogy: lám a magyar nemzet nem tudja megbecsülni az íróit, a magyar parlamentben szó eshetik arról, vajjon Jókai, a nemzet legnagyobb költője, a 77 éves vén költő megérdemel-e a nemzetétől évi 8000 korona tiszteletdíjat.

Tehát: ami a képviselőházban történt, az igazán szégyenletes dolog. Felhányt a vén költőnek a 8000 koronát, amennyit három évi miniszterkedés után adunk esetleg oly férfúnak, aki csak kárt tett az országnak:

Ketségbeesett a szegény bojtár, mert csakugyan nem látott azon öt magyar ezimert, de még csak egyet sem. El is indult nagy búsan a gulya után, mikor utána szól a vén Csontos:

— Hallod-e? Add ide nekem azt a pipát, majd megporóbalom, hogy tajti-e?

— Oszk úgy, hogy vízbe teszem és ha valódi, akkor nem olvad el, de ha paszuly, elolvad a!

— Hát ha elolvad? — remeg a bojtár.

— Akkor úgy se ér semmit, ne is sajnáld.

Rálett a bojtár, átadta a pipát. Az öreg Csontos meg sietett be a tanyába csak hamarosan és egy szaronyelű nagy bicskával feszegette a kupakot a pipáról, addig-addig, hogy szépen levált róla. Beletette a kupakot egy tanyerba, öntött rá tejet, ő maga meg rágyújtott a kupakatlan pipára és csak úgy karikázott belőle a füst, amint nagy komolyan söttyegett kifelé a kukoricza tabla fele, a többiek után.

Másnap, mikor hojtott ki a bojtár, odaszól a vén Csontoshoz:

— No, hat a pipa?

— Böön nem tudom én, szólt az öreg, hanem hat gyerünk, osztég meglátjuk.

Bementek. Megrázta az öreg a tányért ott esörgött a tejes vízbe a kupak.

— Ejoyes, hogy azt se kék mondani — fakad ki a róka, elolvadt a tisztára, ahun a csak a pipakupak maradt meg.

A bojtárnak leest az álla. Söt örült, hogy minél hamarabb szabadulhatott, mert az öreg magyarosan pirongatni kezdte, mért nem nézi meg, mire adja ki a drága pénzt...

Ő maga meg rágyújtott a tajték pipá-

gyalázat. Felemlegetni ebből az alkalmából a tanítók sovány fizetését. Nem a Jókai 8000 koronája miatt sovány, hanem ama szűkkeblűség, ama rövidlátóság, ama tudatlanság, a nemzeti művelődés iránt mutakozó ama nagy érzéketlenség miatt, mely ma a nemzet nagy költőjétől sajnálja a 8000 koronát, holnap meg a tanítótól a tiszteletes fizetést.

Wlassics szzvaival fej zem be elmékedésemet: „Jókai Mórt pedig arra kérem erről a helyről, felejtse el azt, hogy voltak olyanok, kik neki ezt a 8000 koronát megszavazni nem akarták...”

B.

Horánszky halála.

Szombat este kilencz óra huszonöt perczkor Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter megszűnt élni. Rövid pár napi szenvedés után ragadta el a halál. Nem sokáig küzdött vele, leteperte és vitte magával az örök sötétség homába.

Horánszky Nándorral politikai életünk egyik legexponáltabb egyénisége szalt sirba. Nagy talentum, jelentékeny képzettségű államferfi volt, akinek egész szereplése, politikai küzdelmeinek minden csatája befolyást gyakorolt politikai életünk alakulására és fejlődésére. Gróf Apponyi Alberttel együtt ő volt a várományos ellenzéki vezér, akit nem

ra és ballagott a kuk riczás felé, a többiek után.

II. A legfőbb bizonyíték.)

Nagyon közönséges leány volt Botos Mária, a ki az ispáneknek szolgált, nagyon rég idő óta. A milyen jó volt, annyira visszaélt a szépségeval a teremő.

Mert szörnyűségesen pisze volt szegény es ragyas, olajbarna volt, ahonnan kes apró, világos kék szem sandított elő, mintha a nap kisütötte volna a színét.

Hanem egyszer Botos Mária a megbomlott, szerelme lett valami finánczba és azontul nem volt se éjjele se nappala. A major véginél mindíg a mezőséget bámulta és ha az ég hajlásánál valami ember alakot vett észre, repesett a szíve, és éppen nem volt a lehetetlenség, hatta az ő fináncza patulozik att? Egyszer meg nagy dologra is vetemedett Botos Mária. Lopott. Ellopta az ispánek gyönyörű, esipkés sejjem zsebkendőjét. Bizonyosan a zöld finnánacznak, szerelme zálogaul. Hanem az ispánek meglelte Botos Mária nál a zsebkendőt.

— Hallod-e Botos Mária, ez a zsebkendő az enyem, hogy kerül ez hozzád?

— No kérem aláson, az sohasem volt a nagyességé!

— Hiszen itt a monogrammom ehol-e, T. V.

— No hat pedig az az enyem, az a monogramm azt jelenti kérem aláson, hogy: T. V. Botos Mária! —

III. A gróf meg a gulyás.)

Nagy volt a takarítás a szécskői majorban, mikor megjött a hira, hogy lejön a gróf, meglekinti a birtokát. Megusztattak minden lábas jószágot a Beretyóban, szép

annyira az elvek különfélesége, nem a politikai végcélok másneműsége, hanem inkább a hatalom birtoklásának vágya ösztökélt politikai küzdelmeiben. Az a huszonöt esztendő, amelyet az egykori habarék-pártból kialakult mérsékelt ellenzék, majd nemzeti párt, a kormány ostromlásával eltöltött: örökös taktikázás volt, hogy a kormányt ledöntse és maga alljon a helyére. A nemzeti párt történetének oly gyakran ismétlődő politikai elismondásai csak ennek az igazságnak az alapján magyarázhatók és legutóbbi beolvadás a korrupció sokat ostromolt varából a szabadelvűpártba, csak szankciója volt e közel harmincz esztendő politikai küzdelem irányzatának. Horánszky Nadnor legexponáltabb harcsoza volt ennek a csatának és a vád, amely e történeti igazságban az eredmények logikai lanczolata folyamán magától előáll, a halál mindent kienegesztelő perczében sem nyomható el Horánszkyval szemben.

Politikai harczeit az ellenzéki padokról vívta meg. Kiméletlen volt a tamadasban, állhatatos a küzdelemben. A fegyvereket nem válogatta. Tudással, kitartással, nagy energiával tamadta mindig a kormányt és a függetlenségi párt, amely nagyon sok emlékezetes és gyönyörű csatát vívott ő vele egy sorban, az elmulás e szomorú órájában halával és elismeréssel gondol azokra a vívmányokra és intézményes biztosítékokra, a melyeket törvénykezési, közbjogi és társadalmi életünk reformja terén a kormánytól és a többségtől nagy küzdelem arán kicsi-

fehérére meszelték a hodojukat, a eselédesség is kifenekedett, habár ez a gróf olyan gróf, volt, mint a többi gróf, azt se igen tudta, övé e a híres szécskői major volt is deputatió. Ispan a számadó, bérésgazda meg a vén gulyás nagy kifent csizmajával zárta be a sort.

A gulyás, a ki kissé hőbeszedű volt, odaáll a finnyas gróf elé:

— Sok jó egissiget adjon az Isten gróf ur, ezt kívánom, mert nincs az a kincs, a ki az egissigettel felirkezzik...

A gróf megköszönte, de a gulyás nem mozdult kifele, látszott az arczán, szeretne ő még sokat mondani.

A gróf meg is kérdezte:

— Van-e még valami jelenteni való öreg?

— Megkövetem egy kérés...

— Mi az?

— Penzióba szeretnék menni. Harmincz éve szolgálak a gróf urnak, ha valamivel kielégítene a gróf ur, lemondanék a hivatalomról.

A gróf gondolkodott.

— Harmincz esztendő sok idő. Hány-szor voltam én itt harmincz esztendő alatt?

— Sohasem szólt a gulyás.

— Ki vigyázott itt fel?

— Bizony senki.

— Ki gazdálkodott?

— Ki-kí magának, méltóságos uram.

— No lássa! Itt minden eselédemnek háza, telke ven, én nem kértem, miből. — Hanem ha maga 30 év alatt nem tádott én nálam szerezni semmit, az élehetetlenség! Itt van 5 forint. Adok még 10 krajczárt és — akassza fel magát.

Az öreg gulyás hamarosan kidöcögött a szobából.

kart. Annál fájdalmasabb volt azonban látni, mint veszt el az ellenzék egyik legjobb harcosát és mint válik valósággá az a huszonöt esztendeig rejtőzött törekvés, amely nem az elvek, hanem a személyek diadalát akarta megérteni.

Három esztendő alatt megtagadta az egész gazdasági multját, és az a sok dicsőség, a melyet hosszú politikai pályán szerzett, csak mint reménység maradt meg, hogy talán jövő küzdelmeiben régi elveinek egyikét, vagy másikat meg is fogja valósítani. Sajnos a halál immár elosztatja a reménysegeket . . .

Egykori fegyvertársai mint politikai ellenfelek allnak ravatala körül, és régi ellenfelei, kiket oly kegyetlenül támadott, mint fegyvertársak siratják. Politikai pályafutásának belső egyenetlensége tükröződik vissza e kiáltó antithesisben.

És a sorsnak is kegyetlen játéka volt, hogy a halálos mérget azon a napon szivta magába, a melyet legnagyobb politikai ellenfele, Bánffy Dezső avatott nemzeti ünneppé, és ez az ünnep, a mely ellen oly élesen harczolt, volt az első nyilvános alkalom, a melyen mint a hatalom képviselője megjelent.

Harmasz esztendei kemény harc után eljutott a Hőreb hegyére, és vagyai és ambíziói tejesedésével, elragadja a halál . . . Végtelen tragikum ez, a mely csak fokozza a részvétet, a melyet a haláleset kelt . . .

NAPI HIREK.

Az elemi iskolák megnyitása.

A utóbbi időben a gyermekek között járványszerűleg fellépett a kanyaró s néhány esetben a vörheny is. A járvány tovább terjedésének megszüntetésére való tekintettel a polgármester dr. Sárváry Gyula főorvos előterjesztésére az összes elemi iskolákat s ovodákat e hó 24-ig bezárta s a tanítást beszüntette. A kanyaró azóta ritkábban jelentkezik s Sárváry Gyula erre való tekintettel a polgármesterhez ma beadott jelentésében azt a előterjesztést teszi, hogy a polgármester rendelje el most már az iskolák megnyitását. A polgármester a főorvos jelentése alapján elrendeli e hó 24-étől az összes elemi iskolák megnyitását, de az ovodák, tekintettel arra, hogy kanyaró esetek most is merülnek fel, a főorvos előterjesztése értelmében további intézkedésig még zárva maradnak.

A megfellebbezett alispán választás.

Rásó Gyula királyi tanácsos alispán decemberben történt egyhangú megválasztása ellen Ferenczy Elek és társai fellebbezést adtak be azzal az iudokolással, hogy a választás nem törvényes, mert a főispán a jelölés alkalmával Ferenczy Eleket kihagyta a jelölésből. A fellebbezéssel a közigaz-

gatási bíróság foglalkozott és kimondta, hogy a fellebbezésnek helyet nem ad, a vádatasztást megerősíti. Ezt a határozatot a közigazgatási bíróság most közölte Hajdumegyé közigazgatási bizottságával.

Bakonyi Samu első beszéde.

Bakonyi Samu dr. városunk II. kerületének közszeretben álló képviselője az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál a függ. és 48. Kossuth párt megbízásából a párt álláspontját fejti ki. Az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalása holnap, e hó 22-én kedden kezdődik s mint fővárosi tudósítónk értesít — Bakonyi Samu akkor holnap tartja meg első beszédét a parlamentben.

A tanítói árvaház növendékei és a vörheny

Annak idején jeleztük, hogy az országos tanítói árvaházban fellépett a gyermekek pusztító réme a vörheny s a veszedelmes betegség tovább terjedésének meggátlására az árvaházat két hétre internálták. A tanítói árvaházban az utóbbi 14 nap alatt újabb megbetegedés nem fordult elő sőt a vörheny betegek is felgyógyultak, erre való tekintettel Sárváry Gyula főorvos megengedte, hogy a növendékek kijárhassanak s az iskolák megnyitása után az előadásokra is felmelessenek.

Japán tudós Debreczenben.

Érdekes vendége lesz a napokban Debreczennek, illetve a debreczeni tanári-körnek. A mint ugyanis a tanári kör titkárát, Kardos Albertet értesítik, dr. Satoru japán egyetemi tanár május elején lerándul egy-két napra Debreczenbe. Dr. Satoru már huzamosabb idő óta tartózkodik Budapesten a hova őt tisztán a magyar nép és nyelv ismeretének meg a magyar nyelvészekkel való érintkezésnek a vágya hozta. De látni akarja a fővároson kívül Magyarország nevezetesebb vidékeit, főképp az alföld tőzgyökeres magyarságát és ezért rándul ki többek között Debreczenbe is, a hol bizonyosan szives fogadtásban lesz része.

A tanári kör gyűlése.

A debreczeni tanári kör t. hó 19-én látogatott gyűlést tartott az ev. ref. kollégiumban Dóczy Imre elnöklete alatt. A gyűlés első sorban a temesvári kör átiratával foglalkozott és ezzel kapcsolatban kimondta, hogy a tanárok rangsorozása eltörrendő, de a kérdés végleges eldöntése mégis rábizandó arra az országos kongresszusra, melyet e célból a budapesti központi választmány fog összehívni az állami és kir. kath tanárokból. A gyűlésnek főtárgya volt Sárfrány Lajos ev. ref. tanítónőképzőintézet tanár felolvasása, a ki a fiziológiai lelektan fejlődését vázolta és behatóan ismertette azon kísérleteket, melyeket alélektan modern buvárai végeztek, főképp a tanulóifjúságon a szellemi foglalkozásból eredő fáradságnak a méretére. A kör nagy tetszéssel és elismer-

réssel fogadta az alapos és érdekes tanulmányt. A kör május közepén tartja évzáró gyűlését, a melyre a nyiregyházi ág. ev. fogymnázium tanári karát vendégül hívják meg.

A tanítóképző vizsgák és a kanyaró.

Debreczenben e hó 21-en veszik kezdtüket a tanító képző vizsgálatok. A tanító képző vizsgák egyik főalkotó részét a gyakorlati vizsgák képezik. Ezt azonban most, miután az elemi iskolák a kanyaró miatt e hó 24-ig zárva vannak, nem lehet megvalósítani. Hogy ez mégis keresztülvihető legyen, Kovács Lajos a tanítóképző igazgatója azzal a kérelemmel fordult Sárváry Gyula dr. főorvoshoz, engedje meg, hogy a kollegiumba az elemi iskolás gyermekek már e hó 23 án felmelessenek. A főorvos a kérelmet, — miután kivételt nem tehet az elemi iskolák megnyitásánál — nem teljesíthette. Kovács Lajos igazgató erre a polgármesterhez fordult kérelmével, ki véleményes jelentéstétel végett kiadta a kérelmet a főorvosnak. A főorvos ma terjesztette be jelentését, melyben azt mondja, hogy tekintettel arra, hogy megbetegedések naponta most is fordulnak elő, a kérelmet engedélyezhetőnek nem véli.

Tóth Sándor temetése.

Tóth Sándor rendőrfogalmazót tegnap délután temették el az Eötvös-utcai gyászházról nagy részvét mellett. Temetésén megjelentek tisztviselő társai, a rendőrbiztosi kar, azonkívül édes atyjának Tóth Józsefnek tisztelői és tanártársai. A haznál mondott rövid ima után feltették a gyászkoocsira a koporsót, mely mellé hat díszbe öltözött réndúr állott. A koporsót nagy tömeg kísérte ki a Kossuth-utcai temetőbe. A sirnál egy kis incidens vonult elő. A koporsót ugyanis megfordítva helyezték el a sirba, úgy hogy még egyszer fel kellett huzni a koporsót. Csak aztán fűdheték el örökre Tóth Sándor holttestemet. Itt említjük meg, hogy a szemoru eset alkalmából Tóth József nyugalmazott tanár számtalan részvétlevelet és táviratot kapott.

A községi jegyzők és a tüzoltás.

A közigazgatás javítására irányuló legelső lépése a Széll kormányának az volt, hogy a község jegyzői minősítés tárgyában törvényt alkottatott, mely szerint községi jegyző jövőre csak az lehet, a ki középiszkolai érettségi vizsgán kívül sikeresen elvégzi az új törvény alapján létesített egy évi közigazgatási tanfolyamot, minő tanfolyam az ország 10 nagyobb városában s így Debreczenben is szerveztetett. Ezen jegyzői tanfolyamok keretébe már a mult évben is kísérletképp beillesztetett a tüzoltói és tüzrendészeti szakismeret előadása. — Minthogy pedig a tanfolyamok igazgatóságai és a belügyi kormány meggyőződtek arról, hogy a tüzoltói ismeret nemzetgazdasági és közigazgatási szempontból igen fontos tárgy, ennél fogva elrendelte a belügyminislyter, hogy a tüzoltói szakismeret elméletileg és gyakorlatilag kiterjedtebb méretben adassék elő és ezen előadásokon a jegyzői tanfolyam hallgatói nemcsak résztvenni, hanem abból vizsgázni is kötelesek; nem ugyan azért, hogy

mint jegyzők falujukban ök legyenek minden-
esetre a tüzoltó parancsnokok, hanem hogy
e tekintetben is a községnek szakértő utba-
igazítói legyenek. A Debreczenben levő jegy-
zői tanfolyam hallgatóit e tárgyban Publíg
Ernö tüzoltó h. főparancsnok látja el a szük-
séges tanulmányokkal. A tanfolyam hallgatóit
hetenkint két ízben a tüzoltó laktanyán ré-
szesíti Publíg Ernő úgy az elméleti, mint
a gyakorlati kiképzésben.

Kossuth szobor Hajdu-Nánáson.

Rákosi Viktor, a magyar irodalom
jeles Sipulusza, a nánásiak szeretett
országgyűlési képviselője, Brassai Ká-
roly tanár újszülött fiát tartotta teg-
nap keresztvizezre Hajdu-Nánáson. A
dérék hajduk fölhasználták az alkalmat
arra, hogy népgyűlésen siettessek a
Kossuth-szobor felállításának ügyét.
Rákosi Viktor nagy hatással beszélt s
a népgyűlés lelkesedéssel mondta ki
határozatképp, hogy a Kossuth-szobor
megteremtése érdekében megindított ha-
zafias mozgalmat teljes eréllyel folytatja.
A gyűlésen 6000 ember vett részt, Rákosi
Viktoron kívül — Csóhán László is
beszélt. A népgyűlés hatása alatt még
az est folyamán összegyűlt 1000 koro-
na Kossuth Lajos nánási ércszobor-
ára. Este Rákosi tiszteletére választói
társasvacsorát rendeztek, melyen sok
hazafias felkészült öltette a kerület
népszerű országgyűlési képviselőjét.

Debreczen város részvéte Horánszky halála felett.

A városi tanács ma délelőtt tartott
ülésében tette meg a Horánszky Nándor
kereskedelmiügyi miniszter elhalálása foly-
tán szükséges intézkedéseket. A város kö-
zönségéhez két gyászjelentés érkezett; egyik
a gyászoló családtól, a másik a kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszteriumtól. A tanács tu-
domásul vette polgármester azon bejelenté-
sét, hogy az elhunyt államférfiú ravatalára
babér és pálmalevelekből font koszorút ren-
delt, melyet a város színeit (kék-sárga) vi-
selő szalag, Debreczen szabad
királyi város Horánszky Nándor
dornak ezüst nyomású felirat díszít.
Ezenkívül a tanács következő részvéttávirat
küldését határozta el a miniszter özve-
gyéhez:

Nagyméltóságú Horánszky Nandorné
urhölgynek Budapest.

Debreczen szabad királyi város közön-
sége legmélyebb részvétét fejezi ki meg-
boldogult férje elhunytá alkalmából a
Nagyméltóságodat, magyar bazánkat és
nemzetünket ért nagy veszteség felett.

A városi tanács megbízásából:
Simonffy Imre
polgármester.

Küldöttséget a város az idő rövidsége
miatt a temetésre nem meneszthet.

A világ diákjai Debreczenben.

A tegnapi napon véglegesen elhatá-
rozták a nemzetközi diákkongresszust rende-
ző egyetemi ifjuság, hogy a nagyvilág minden
részéből összesereglett egyetemi polgárok
Debreczenbe is eljönnek. A debreczeni, illet-
ve borbóai ut lesz a diákkongresszus hi-
vatalos vidéki kirándulása. — A tervbe
vett pozsonyi és kolozsvári ut
a száz és a román tulzókra való tekin-
tetek miatt elmarad. A jövő hó 14—21 nap-
jain Kassán tartandó országos kongresszus
pontosan megállapítja a debreczeni kirán-
dulás idejét is. A rendező ifjakkal szintén,
kik szeptember havában akarják megtartani
a kongresszust, Wlassics miniszter októberre
szándékszik halasztani azt. Frater Ernő, a
debreczeni jogászok elnöke hosszasan fejte-
gette a debreczeni ut szükségességét s neki
köszönhető, hogy akadémiánk ifjuságának
terve határozattá lett. A debreczeni jogász-
ifjuság különben a kassai kongresszus után
azonnal hozzálat a fogadtatás mikéntjének
megbeszélésehez s az illetékes hatóságokat
is megdézsekre kéri, hogy a világszerte hi-
ressé lett szittya vendéglátás ut Magyaror-
szág ősi városában Debreczenben, minden
tekintetben méltó legyen régi jó nevéhez s
az érkező valóban ritka vendégekhez.

Végzetes kimenetelű ocsikaramból.

Tegnap délután a Hatvan-utczán vég-
zetes módon ütközött össze Góznor Antal
kaplányi bérlo kocsija Kriszta Sándor nagy-
varadi vasuti vendéglős kocsijával, aki ép
úgy mint Góznor a vásár alkalmával időzött
Debreczenben. A két kocsi egymásután ha-
ladt a Hatvan-utczán. Góznor lovai a helyi-
vasut zakatolásától megromadtak és a köz-
vetlen előttök rohanó Kriszta kocsijának ro-
hantak. A gyepős lö felugrott Kriszta ko-
csijára és azt összetörte, a lógós paripa jobb
oldalon szintén a kocsira került és tört, zu-
zott mindent. Kriszta szerencséjére még le
tudott ugrani a kocsiról, de kocsisa Emődi
Mihályt a lovak rugták le, aki eszméletlenül
terült el a vasuti síneken. Súlyosan sérült
úgy Góznor mint Kriszta lova, amelyeket
még veres állapotban is alig tudtak meg-
fektezni. A szerencsétlenül járt kocsist a köz-
kórházba szállították ki. Góznor és kocsisa
Szabó György ellen pedig a rendőrség gon-
datlanság miatt vizsgálatot indított.

Szerencsétlenség a lóvásárban.

A lóvásárban tegnap végzetes szeren-
csétlenség történt. Egy vidéki embert egy
ló úgy megrugott, hogy eszméletlen állapot-
ban szállították a kórházba. A rugás követ-
keztében arcsontja teljesen összezuzodott.
Kilétet nem tudták meg megállapítani, mert
most sem tert még eszmelethez.

Elhunyt földbirtokos.

Bogdan Zsigmond földesi földbirtokos
tegnap délelőtt szívszélhűdésben Földesen
hirtelen elhunyt. Aa elhunytban Oláh Imre
anyakönyvvezető sógorát gyászolja.

Vásári hírek.

A vásárban Nagy András és Zámbo
Kálmánné összeveszték. Nagy ütlegelni kezdte

az asszonyt. Az asszony kéttestvére is köz-
belépett s a vásári közönség gyönyörűségére
parázs verekedést rögtönöztek, melynek nagy
nehezen a rendőrök vetettek véget. — Witt
Adolf piac-u. üzletébe egy uriasan öltözött
lefatyolozott nő vásárolni ment. Nem vett
semmit, de egy pár gyerek cipőt mégis
elvitte. A lopást észrevették s a tolvaj ass-
zonyt atadták a rendőrségnek. — Ma reggel
a baromvásártéren egy eddig ismeretlen
embert találtak eszméletlen állapotban az
árok parton. A rendőrség azonnal intézke-
dett az ismeretlennek a kórházba való szál-
litásáról.

A könyvkereskedők vasárnap délutánja.

A helybeli könyvkereskedők elhatározták,
hogy f. hó 20-án, azaz vasárnap dé-
után üzletüket nem nyitják ki. Ezzel egy-
idejűleg, hogy május hó 1-től augusztus
20 ig vásár- és ünnepnapokon üzletüket
egész nap zárva tartják.

A légszeszgyár üzeme márczius hóban.

Márczius hónap folyamán elfogyasztat-
ott utcazi világításra 142209 égési óra
mellett 17065 m³ légszesz, a magán fo-
gyasztási pedig 62834 m³-t. tett ki, ami a
tavalyi magánfogyasztással szemben 5 $\frac{1}{4}$ %
emelkedést mutat. Az utcazi világítás az
idén 16309 égési órával és 440 m³ el
volt nagyobb az 1901 év megfelelő hava-
hoz képest. A légszeszgyártáshoz felhasznál-
tatott 2762 mazsa kőszén, a melyből
165720 kg. pirszen és 13810 kg. kátrány
termeltetett mint melléktermék. Márczius
hóban felszereltetett magánosoknál 46 láng
és 2 melegítő és 1 utcazi láng. A légszesz
fenyereje és minősége állandóan vizsgálta-
tott és az minden tekintetben mindenkor
jobb volt az előirásosnál.

Tisztujtás harangszóval.

A szegedi városból öreg harangja ma
hétfőn hülönös alkalomból hallatta a hangját.
Ősi szokas szerint a főbb tisztviselők meg-
valasztása után, mikor diadalmasan pattan
elő valamelyikük az urnából, a harang adja
tudtúl az aktus befejezését. Így kondul a
polgármesternek három, a helyettesnek két,
a szenátoroknak, főjegyzőnek és tiszti fő-
ügyesnek egy egy verset. A jegyzői és az
ünöki karnak már nem jut a harangból. —
Azok várhatnak addig, míg feljutnak legalább
is a szenatori méltóságba.

Annak a gazembernek...

Egy szép, fiatal, szegény leány utolsó
üzeneete — egy daliás, gavallér, előkelő uri-
embernek. A leány varrónő volt, a fiatal ur
katonatiszt. Amaz szerelmes volt ez csak
„szeretett“ — a szegény leány meghalt, a
tiszt ur vigan él tovább. Kész a regény.
Olyan igen-igen régi ez a historia, ami teg-
napelőtt történt Temesváron.

Az Erzsébetvárosban lakott két szép,
fiatal leány: Nagy Lujza varrónő a nővére-
vel, Margittal. Videkről kerültek a városba
és maguk keresték a kenyerüket. A csinos,
magános hölgyesekhez el-eljárógatótt a hely-
őrség egy daliás tisztje, kurizált a nagyobbik
leánynak s a leány — beleszeretett. Mint
mondják, a tiszt is „vonza'ommal viseltetett“
a csinos leány iránt, de mikor megtudta
Nagy Lujza, hogy ez a vonzalom csak von-
zalom és addig tart, a meddig a pásztoróra,

Üzlet átvétel.

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert fűszer és cse-
mege üzletét Piacz utca 70. sz. alatt átvettem és azt az ismert szolid elvek
szerint saját bejegyzett cégem alatt fogom vezetni. A közelgő husvét ünnepekre
ajánlok saját felügyelem alatt lévő mindenféle fűszerárakat — továbbá

חשן של פסה Husvétii bort és szilvóriumot.

Magamat a 1. é. közönség szives pártfogásába ajánlvá, vagyok teljes tisztelettel KRAUSZ J. BERNÁT.

házasságról pedig szó sem lehet, nagy bánatában megmérgezte magát.

Tegnapelőtt délután, mialatt nővére a városban járt, kátrány-oldatot ivott s az erős mérreg azonnal megölte. A kétségbeesett leány végzetes tettét csak este felé vette észre nővére, a ki Frank János dr. kerületi orvost hívta segítségül, de az orvos már nem segíthetett. Nagy Lujza nem ment bucsu nélkül a másvilágra. Ezt a levelet hagyta az asztalon:

Tek. Főkapitányság!

Halálomról senkit sem kell értesíteni. A kórházba vigyenek és onnan temessenek el. A nővérem utazzék haza. Ruhám, fehérneműm, ékszerem az övé. Általában, a mi saját tulajdonomat képezi, nővéremnek adom.

Nagy Lujza.

Annak a gagembernek fizessen meg az Isten!

A rendőrség miután a helyszíni szemlét megtartotta, a holttestet az erzsébetvárosi temető halottas házába szállította, honnan tegnap délután csendben eltemették. Egy pár jóbarátja kísérte az utolsó útjára s az árván maradt nővér zokogott a koporsó fölött...

Kossuth és a szegedi olasz foglyok.

Köz tudomásu, hogy Kossuth Lajos, midőn 1848-ban alföldi körútját tette, a szegedi várban száz és száz olasz fogolyra akadott, kikről senki sem tudta megmondani, miért vannak elzárva. Mint az akkori „Marcius 15”-e nevezi, valódi „rejtélyes status foglyok” voltak. Ezeket a szerecsőntlen aldozatokat Kossuth kiszabadította börtönükből. A szegény foglyok hálából egy szép faragványt készítettek szabadítójuknak, a mit Kossuth a nemzeti múzeumnak ajándékozott. Meghatóan írják le az egykorú lapok a szerencsétlen foglyok szenvedéseit.

Nemely részük azt sem tudta, miért fogadta el az osztrák? miért kizsákmányozták? A foglyok nagy része előkelő családból való volt, kiket szabad gondolkodásuk és eszméik miatt dobott ki házájukból a „civilizátor.” Egy olasz porkolábok volt szegényeknek. Ridég, szivtelen, mint az, kinek nevében a foglyokat bőriőnre vetették.

Egyszer egy öreg rab azt találta mondani, midőn a porkoláb a zsizsikes kenyéret szétosztta az aldozatok közt:

— Minő rossz ez a kenyér:

És a gaz porkoláb a szegény elnyűgözött foglyot e kifakadása miatt megköföztette, egy koporsószerű ladába hasra fektette s abban tartotta negyvennyolcz óráig.

S minden heten a kínzások új és új nemét találták fel.

E heti bűnügyi főtárgyalások.

Április hó 21-én hétfőn főtárgyalások: Weinberger József ellen család bűntetteért, Szuagyi Ignác ellen logás bűntettért, Árva (Sipos) István ellen lopás bünt. kísérlete. Kedden: Veres Gábor s társa ellen lopásért, Kele József ellen lopásért, Barna Mihály ellen gond. okoz. s. t. sértés vétsége. Szerdán: Rezes József s társai ellen súlyos testi sértés bűntette, Speczkó Sándor ellen megveszt. bűntette, Tóth Károly s társa ellen magánlak sért. bűntette, Csütörtökön: Kinda (Kóhn) Sándor ellen sikkaszt. bűn-

tette, Klapát Rudolfné ellen orgazdaság bűntette. Pénteken: Reiner Flóra ellen vétke bukás vétsége, Kocsány Istvánné ellen lopás bűntette, Feldmeszer Lajos s társai ellen lopás bűntette, Papp József ellen sajtó útján elkövet, rágal. vétsége. Szombaton felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalása. Ugyanezen tanács előtt még ítélethirdetések.

Népitélet.

Csehi dunántúli községbe borzalmas eset történt. Grünhut Dávid szatocsüzlétébe az említett napon egy vándorló-féle ember allított be és pálinkát kért. Grünhut nem volt akkor odahaza, csak a felesége volt egyedül a háznál, aki a kért pálinkát ki akarta mérni. Mialatt az öreg asszony a pálinkaméréssel a vándorló felkapta a nagy cukorvágókésts azzal az asszonyt fejbe ütötte. Az asszony az ütéstől eszméletét veszítve összeesett. A gyilkos ekkor kirántotta a fiókot s az ott talált pár forintot magához véve, menekülni akart. Ekkor lépett a boltba Falesek Vilmos, Grünhutok szomszédja, a ki valamit vásárolni akart. A mint Falesek beljebb lépett és meglátta az öreg asszonyt vértől borítva, rögtön tisztában volt, hogy rablógyilkosság történt: kifutott az utcára, fellármázta a szomszédokat és üldözőbe vették a menekülő vándorlót, a ki az üldözés elől befutott egy házba s ott az istállóban akart elrejtőzni és az ajtó is belőlről eltorlaszolta. A fellármázott nép, mely már tudta, mi történt behatolt a házba és nagynehezen felfeszítette az istálló ajtóját, hogy a gyilkost kihozzák. A gyilkos végső kétségbeesésében kést rantott elő s azzal akart utat törni magának, de lefoglák és a felbőszült tömeg addig verte, míg csak mozdulni tudott, mire az előjáróság közbelépett, a gyilkos már halott volt. A nálla levő iratokból kitért, hogy az illető Willing Janos alsó-ausztriai illetőségű vasöntő-munkás. Grünhutnak megéltében van, de nincs remény a felgyógyulásához.

Kaszirnök alkonya.

Hódmező-Vásárhelyről írják, hogy az ottani rendőrfőkapitány javaslatot dolgozott ki a nyilvános mulatóhelyek és kávéházak rendtartási szabályzatának módosításáról, mely javaslatnak legsarkalatosabb pontját az képezi hogy a kávéházaknak csufolt kocsimakkban s általában a kisebb helyeken kiszolgáló pinczérányokat és kaszirnőket egyáltalán ne legyen szabad tartani, sőt ezeken a helyeken női eselédeknek is csak azok legyenek elfogadhatók, akik életük 40-ik évét betöltötték. Megjegyezzük, hogy a belügyminiszternek van már egy ilyen rendelete, de ez nem tesz kivételt vendéglő és vendéglő között, hanem kimondja hogy a kaszirnő egyáltalán nem lehet ifjabb, mint negyven éves.

A boldog házassághoz sok egyéb feltétel mellett egy főkellek szükségeltetik, hogy mindkét házassal jó egészségnek örvendjen. Ha az apa és a családfő tartó hosszadalmas betegség által akadályozva van családja főntartásáról gondoskodni, ha a gond felüti tanácsját a családi hajlékban, csakhamar vöge van a teljes családi boldogságnak. Éppen ezért kellene a házastársaknak leginkább gondoskodniok kölcsönös jó egészségükről. — Milyen könnyen származik egy könnyű meghülésből komoly torok, vagy tüdőbaj, csupán csak azért, mert eleinte könnyen vettek egy jelentéktelen gyöngékedést, Légcsőkatarrhus, gégebaj, tüdőcsucs-affec-tiók, vércőhögés, asztma, mellszorulás, tüdőkatarrhus, influenza, sőt köhögés és rekedtség is mindenkor a leg gondosabb kezelést igénylik és emellett mostanság oly könnyen segíthet az ember önmagán és pedig egy teával, melynek kitünőségeit a népnek minden rétegében napról-napra mind jobban elismerik. A Diana, budapesti gyógyszer-tár által forgalomba hozott „Pectora”-val való egyetlen kísérlet mindenkinek, aki az említett bajokon szenved áldására lesz. Aki valódi „Pectora”-t akar, forduljon közvetlenül a Diana-gyógyszertárhoz Budapest, Károly körút 5, melytől azt 2 koronás csomagokban küldi meg.

Az „Emke”

kávéházban az izz ünnepek alatt teljesen elkülönített helyiségben a főbbi ur által kirendelt egyen felügyelete mellett husvéti kávé kapható.

Távirat.

A képviselőház részvéte Horánszky felett.

— A „Debreczen” eredeti távirata. — Budapest, ápril 21.

A képviselőház mai ülésén Apponyi Albert gróf elnök meghatva emlékezett meg arról, hogy a gondviselés elszólította Horánszky Nándort. Aóban a pillanatban ragadta el a halál, mikor alkalma nyílt volna elveit megvalósítani. A nagy nemzeti erő tényezője elveszett, az elhunytat önzetlen kötelességérzet, puritán egyszerűség jellemezte. Végül indítványozta, hogy a Ház részvétirátot intézzen a családhoz, koszorut helyezzen a ravatalra s a képviselőház testületileg vegyen részt a ma d. u. tartandó temetésén.

Szell Kálmán szökött ezután, Megmérhetetlen veszteség érte az országot, elvesztettük a legnemesebbek, a legigazabbak egyikét. Jelleme, elvhűsége megbízhatóságával egész ember volt. Haldoklásakor is a munkára gondolt. Ez volt az ő végrendelete, fogadják lelkükbe.

Rakovszky István a néppárt nevében cipruságot tesz Horánszky ravatalára. Felhívja a kormány figyelmét, hogy Horánszky szegényen halt meg. Legyen a kormány méltányos a Horánszky családja iránt.

Barabás Béla a Kossuth párt, a legnagyobb ellenzéki párt lobogóját hajtja Horánszky ravatalára.

Szederkényi Nándor az Ugron párt nevében szomorúsíval járul a gyászhoz. Ezzel az ülés véget ért.

A képviselők d. u. két órakor a Házban gyülekeznek s gyalog mennek Budára a ker. miniszterium épületéhez hol Horánszky ravatala fel van állítva s ahonnan a temetés lesz.

Darvas Testvérek

dusan felszerelt női és gyermek felöltő áruházában Debreczen, főtér. Hungaria kávéház mellett. Ujdonságok női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, blousok, övök és nyakdiszkek nagyválasztékban

feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők.

SZINHÁZ.

Műsor.

Kedden. április hó 22-én „B” bérletben Cyrano de Bergerac. romantikus dráma 5 felvonásban.

Szerdán. április hó 23-án „C” bérletben San-To operette 3 felvonásban.

Csütörtökön. apr. 24-én „A” bérletben újdonságul először: Rabiók. dramolett 1 felvonásban. Ezt követi: A kegyelem kenyér. Színmű 2 felvonásban.

Pénteken. április 25-én „B” bérletben másodszor: Ugyanaz.

A vasárnap délutáni előadások.

Nem szándékunk folyton rekriminálni, de nem hallgathatjuk el azt, amit a vasárnap délutáni előadásokkal következetesen elkövetnek. Több ízben szóva tettük ezt már s most is azért hozzuk fel, hogy felhívjuk a színházi bizottság figyelmét, legyen gondja arra, hogy vasárnap délután is épen olyan rendes, betanult s egybevágó előadásokat tartsanak mint máskor s ami fő, őrizzék meg az előadások tisztességét, mert azt is a közönség nezi s olyan jeleneteket, melyeket tegnap rogtönöztek a hatás kedvéért, nők arczpirulása nélkül nem igen nézhetnek végig. Nem szórakoztathatjuk a közönséget, hogy leírjuk, mik történtek, de azt megmondhatjuk, a zugás a pisszeges moraja nem egy ízben hangzott fel a közönség sorából. Az is csak megrovandó, hogy az előadás úgy megy, mintha részletes próbát tartanának. Szereplőmunka, ide oda kapkodás jellemezte az egész előadást, hozzászámítva a félóras szüneteket, ezt nyújtottak szórakozásul a tegnapi előadáson. A czim-szerepet a Svihakokat Nagy Gyula és Tarnay Leona játszották. Nagy Gyula izetlenségei mellett olyanokat is megengedett, amelyért máskor könnyen ki is füttyölik; Tarnay Leona úgy játszott, hogy nem színházban, de valamelyik dalsarnokban képzelte magát a közönség; az első felvonásban pl. úgy kiabált, rikácsolt, hogy a jelenlevők a füleit dugták be, hozzászámítva még azt a debreczeni színházban ritkán látott s meg nem szokott szoknyaemelgetést, méltán hitte mindenki, hogy valamelyik dalsarnok énekesnőjét látja maga előtt. A közönséggel mit sem törődnek, gondolják jó lesz annak akárhogy, mert ha nem így van, akkor nem értjük azt sem, miért nem öltözött át Komlósi Emma a III. felvonásban, amely színpadon játszik. Utcai ruhában aligha járták még azt a spanyol tánczot színpadon. Az ilyen előadásoknak nem szabad megtörténni, mert az ilyen előadásokkal a színház s a színművészet nevét súlyosítják alá s épen ezért felhívjuk erre a körülményre úgy Komjáthy igazgató, mint a színházi bizottság figyelmét.

Omikron.

Ezer év.

Verő látványos darabját hozta színre a társulat tegnap este. A vasárnapra való tekintetből újították föl ezt a látványos hazafias darabot, melynek alkalmoszerűsége azonban a milleniumi év letűntével meglehetősen elhalványodott s ma már ritkán tűnnek szemünkbe fogyatékosai. De hagyján, a vidékről vásárra betöcült közönségre még mindig hatással vannak a darab tagadhatatlanul ügyesen összeillesztett látványosságai, ha megfelelő ügyes rendezéssel hozzák őket színre. Mert hiszen fő benne a látványosság, a történeti képek sorozatának kellő fényre való kiállítás. Nehány kép, így Árpád a fehér lovon, a mohácsi vész, s különösen a Rákóczy jelenetben előforduló díszlet a hold-sütötte szamosujvári várral, igen sikerültek. Másrészt azonban megtörtént az, hogy a második képben fölborult áldozati kehely majd hogy tüzeszedelmet nem okozott. Aztán meg egy fölvonásvég alkalmával a függöny hirtelen ismét fölgördült s a közönség általános ámulatára ott állt a színpad a maga zürzavaros rendezetlenségében, léczek, deszkák, fölforgatott díszletek poétikusnak éppen nem mondható halmazával. Hogy aztán az ilyen látvány mennyire kizökkenti a közönséget illúziójából, arról jobb nem beszélni.

Az előadás sem ment simán. Igaz, hogy ebben a darabban drámai alakításról szó sem lehet, de legalább a díkező folyékonyására ügyelhetnének. Komjáthy, Faragó és Barta vették komolyan a szerepüket. Tarnay Leonának ajánljuk, hogy az énekben maradjon meg azon határok közt, amit a hangja megszabott mert ha nagyon erőlteti, egyszer csak cserben hagyja ugyanis kis hangja.

(S - C -)

Védekezzünk a szőlőlisztharmat ellen.

A szőlő nagyszáma betegségei közül kettő van olyan, mely évről-évre megtámadja szőlőlőkéinket és így az ellenük való védekezést a legfontosabb munkák közé kell immár sorolni. Ezt a két betegség a peronospora és az oidium.

Mindkettő egyaránt veszedelmes, mert megakadályozza a firtók kellő kifejedését és kellő időben való megeresét. Míg azonban a peronospora ellen való védekezés szűkege már a köztudatba ment át és egyszer kétszer jól rosszul a peronospora ellen minden szőlősgazda védekezik, addig a lisztharmat (oidium) ellen való védekezés terén még nagyon elvagyunk maradva.

A hol a múlt évben vagy előzőleg lisztharmat mutatkozott és így igen valószínű, hogy ez a betegség az idén is fel fog lépni, okvetlenül védekezzünk ellene kétszer háromszor a szerint, hogy az időjárás alkalmas-e az oidium terjedésének, vagy sem. Egyszeri előzetes védekezést minden szőlőtermelőnek a legmelegebben kell ajánlani, mert ott is, ahol eddig nem jelentkezett ez a baj, épen-séggel nincs kizárva, hogy az idei enyhe és felette nedves tél után fel fog lépni és az elővigyázatot nem tanúsító szőlősgazdáknak ezrekre menő károkat fog okozni.

A legalkalmasabb legbiztosabb és leg tartósabb hatású ellenszere a lisztharmatnak a dr. Aschenbrandt féle „rézkénpor”, amelyet Magyarországon egy fővárosi előkelő

kémiai gyáros állít elő és a Magyar Mezőgazdák szövetsége hoz forgalomba. Ennek a pornak nagymennyiségű preparált réz és mézshydrát tartalma van, a mi a kifújt szert odatapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felmelegedett.

Ez a tulajdonsága a „rézkénpor” hatását függetlenné teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor” hnsználata tehát már ebből az okból összehasonlíthatlanul előnyösebb, mint a tiszta kénporé. A rézkénporból a két háromszori használat feltétlenül elegendő, míg a tiszta kénport legalább 3-4-szer, de sokszor 5-6-szor kell egy nyáron használnunk, ha a sikerről biztosak akarunk lenni.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann-Chatrián elbeszélése után fordított: ifjabb Mórícz Pál.

Nancyból érkezett a rendelet, a mely elrendelte, hogy a vasárnapi mise alatt be kell csukni a boltablakokat. A zsidókat, luteránusokat a többiekkel együtt egyformán kényszerítették erre. Ezidőtől kezdve bezeg nem rikoltoztak a vendéglőben és kocsmákban sem. A misék és a délutáni istentisztelet alatt egész kihalt a város. Ehallgattak az emberek. Gyanakodva kémlétek egymást.

Első vasárnapunk volt, hogy mi esukott boltablak mellett, homályban ebédeltünk. Goulden apó egész leverten szót hazánk.

— Gyermekeim, azt hittem, már vége a háboruságnak. És hogy a józanész nyugton hagy bennünket és a csöndes békeben meghajásodunk. Ine, fájdalom, a Bourbonok most is Dagobert királyt példázzak... Nehéz idők következnek reánk.

Ezen vasárnap a kedves öreg nem szót többet. Délután elment hazulról újságot olvasni. Az irástudó emberek az istentisztelet alatt rendszeren a vendéglőkben töltötték az időt. Becsukták a boltajtát s aztán mentek újságot olvasni. Ezidőtől szoktak a polgárok és az iparos mesterek az újságolvasásra; sőt később már kaszinót is akartak alakítani.

Jól emlékezem reá, hogy egyidőben mindenki csak Constant Benjamins emlégette, mindenki csak benne bizakodott. Goulden ur is nagyon ragaszkodott hozzá. És egészen megszokta az esti kimenőket. Collin apóhoz járogatott el újságot olvasni, így tőle mindig tudtuk, hogy mi az újság. Sokat beszélt: „Angouleme hercegről, ki jelenleg Bordeauxban időzik, nagy Artois grófról, ki jelenleg Marseille szerencsétlen, ez ezt ígerte; az meg amant mondta.” Katicza sokkal kíváncsibb volt, mint én. Mindig tudakolta Goulden ertől, hogy mi az újság és úgy hallgatta Goulden urnak minden szavát, mint a szentírást. Egyik este ezt újságot Goulden ur:

— Berry hercege meglátogat minket is!

Foulard selyem 60 krtól

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg selymek” 60 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, sávós, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 ktl	— 14 frt 65 krig.
Selyem-damaszt	65	— 14 „ 65
Selyem-kelmék öltönyöknék 3 frt	65	— 42 „ 75
Selyem-foulard nyomatással	60	— 3 „ 65
Báli-selyem	80	— 14 „ 65
Selyem-grenadin	80	— 7 „ 65

méterenként portó és vámmentesen a házhoz. Mintak postafordultával, Schweizba kétszeres levélpórtó.

G. Henneberg, selyem gyáros, Zúrich

[cs. és kir. udvari szállító.]

Elbámultunk e hirre. És most is Katiczám kérdezősködött:

— Goulden ur, hát aztán a hercege mit csinál mi nálunk?

— Az ezredet szemléli! mosolygott az öreg gazda. Már magam is kíváncsi vagyok reá. Az újságok dicsőítik, hogy egészen olyan, mint Napolen. csak hogy még okosabb. Ez azonban született hercegre nem valami nagy dicsőség; az volna még csak a szomorú, ha még anyai esze sem volna, mint a közönséges földi ember fiának. Egyébként te fiam Józsi, ösmerted a másikat. így leginkább megítélheted, hogy miféle kiválóság ez a mi hercegeünk.

(Folyt. köv.)

Valódi uradalmi tea vaj
kilóként
1 ft 20 kr-ért kapható Félégyházi János
fűszer üzletében a Piacz és Miklós u. sarkán.

Kútúróknak lakatosoknak,
kovácsoknak
különböző szerszám és használható ócska vasak üzlet feladás miatt minden elfogadható áron eladó. Ugyanott egy esztergapad teljes lakatos műhely berendezés olesón kapható. Piacz-u. 26.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „**Bajdusági pedró**” használata által. Egy doboz 40 ft. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Terencz** gyógyszerésznél H. Szoboszlón

246—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 321/2—1902. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Seemann József részér. Zenker Alajos debreczeni lakostól 143 kor. tőke, ennek 1900 évi nov. 5 től számítandó 5% kamatai és eddig összesen 42 kor. 16 fl. perköltség erejéig 1902 febr. 6 an bíróság lefoglalt és 614 koronara becsült buktorok és egyéb ingóságok **1902. április 25-én d. u. 1/2 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Piacz-u. 58 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1902. ápr. 4-én.

Bódogh Zs.

bir. kiküldött.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsater.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmek óriási választékban

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai cégnél
Kistemplom bazár.

Általános
kivánságnak engedve,

az évtizedek óta nagyválasztékban és általános közmegeledésre szolgáló vászon, pamut-áru, fehérnemű raktáramat kibővítettem és berendeztem a nőruházat egyik legfontosabb cikkével:

mosószövetekkel.

Mint eddigi áruim úgy a **mosókelmék** is a legelsőbb minőségűek, lehetőleg szín tartók és legújabb ízles szerintiek. Az árak **határozottak** és aránylag olesóbbak, mint bármely bevásárlási forrásban.

Remek szöveveimből kivánságra **mintagyűjteménnyel** szolgálók.

A mosó és nyári szövetek neve:

Graciosa, Cleopatra, Dress, Record, soi royal, Felicia, Nizza, Indiseh foulard, Duschesse, Madapolan, Levantin, Foulard nonpareil, Batist royal, Natta, Mouslin Inde, Pique fehér és színes, Salin mercerise, Batist zephyr hazai kék és piros Levantin.

A szövetek szélessége többnyire 80 centiméter, árak 70 filléren kezdődik.

Kardos László
Kossuth-utca 9.

Csak a vásár tartama alatt látható a Vásártéren.

Ma f. hó 21 én d. u. 4 és este 8 órakor

utolsóelőtti előadás a

majom színházban

123 négy lábú és négykezü erőművész. Keeskek, disznók, majmok, kutyák, kakasok stb. kitűnően idomítva **Spinetto József** világhírű állat idomító által.

Ezen jelesül és kitűnően idomított állatok különféle komédiákban és mutatványokban gyönyörködteik a n. é. közönséget.

Holnap **utolsó** előadás.

Helyárak: I. hely 20 kr. II. 15 kr. Állóhely 10 kr. Számozott hely 20 krral drágább.

A n. é. közönség b. partfogását kéri tisztelettel

Spinetto József.

Turul permetező.

A jelenkor legjobb

peronospóra permetezője

javított alakban, 1902. Modell, fényesen kiállotta a próbát. Teljesen szilárd, réz alkatrészekkel egy perc alatt kivehető szélkarámmal. Könnyű, jó és biztos munka.

== Kapható ==

Kontsek Géza

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

Órák, ékszerek, ezüstműek

a lehető legolcsóbb áron

az ország legnagyobb többször kintüntetett

óra és ékszerüzletében

Debreczenben

Löfkovits Arthurnál

Főpiacz, a főposta mellett.

Képes árjegyzék ingyen bérmentve.

Régiségek legjobb áron vétetnek.

534—1902. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 924/2—1902. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Mandel Menyhért bpesti lakos részére Steier Gyula debr. lakostól 1300 kor. tőke, ennek 1902. márc. 6 től számítandó 6% kamatai és eddig összesen 92 kor. 58 fl. perköltség erejéig, 1902. márc. 31-én bíróság lefoglalt és 2056 kor. 75 flre becsült üzleti felszerelvények, férfi ruhaszövetek, házibutorok és egyéb ingóságok **1902. évi május hó 2-án d. 9 órakor** kezdetét veendő és alperes üzletében Széchenyi u. 1 számú háznál s folytatólag alperes lakásán Verbőczy-u. 4 sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1902. ápr. 19-én.

Török Péter

birói kiküldött.

Legolcsóbb

== bevásárlási forrása a ==

Vásáru

és konyhafelszerelési cikkeknek.

Nánássy Lajos

vasüzlete, főtér. Keresk. és Iparkamara épület 69 szám.

Ahol a tisztviselők, tanárok és vasutasok % engedményben részesülnek. — Kereskedők, iparosok és földbirtokosok részére a legolcsóbb napi folyó árakat számítom.

Árlejtési hirdetmény.

A Berettyó-ujfalui sárréti népbank részvénytársaság saját céljaira Berettyó Ujfalu községben egy magas souterrainnel bíró földszintes üzleti ház építését határozván el, ezen munkálat kivitelének biztosítása céljából az **1902 évi május 10. d. e. 10 órája** a sárréti népbank üzlethelyiségében tartandó szóbeli s annak befejeztével zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

A versenyezni óhajtókat arra is felhívja, hogy ajánlataikban világosan és félreérthetetlenül jelentsék ki, hogy a költségvetés függelékét képező általános és I—IX ig je zelt részletes föltételeknek magukat alávetik, hogy az általános föl ételek 43 §-ában említett anyagokat a megállapított egységárak mellett átvenni készek és hogy ezen anyagok költségeinek a I. számú kereseti összegből való levonásához hozzájárulnak.

Az ajánlathoz a 32.404 kor. 11 fl. költség összeg 10% ának megfelelő bányapénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet, terv és költségvetés, az általános és részletes föltételek e sárréti népbanknál d. e. 8—12 óra közt naponként megtekinthetők.

Ajánlatok csakis az összes munkálatokra és az eredeti költségvetés egységáraiból százalék leengedéssel lehettenni.

Berettyó Ujfalu 1902. apr. 18.

A sárréti népbank részvénytársaság igazgatósága.

Mivel az ékszerüzlet ápril végén bezáratik

felkértenek neh.

Szóllóssy György adósai

tartozásaikat e hó végéig okvetlenül rendezni.

Órák, ékszerek, ezüstneműek a legolcsóbb áron árusíttatnak el.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werke, Eger (Csehország.)

Kiadó vendéglő.

Kabán a nagyvendéglőt 3 esetleg 6 évre haszonbérbe kiadja **Mandel Samu** tulajdonos.

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vizvezetékek

CLOSETEK

és csatornázások.

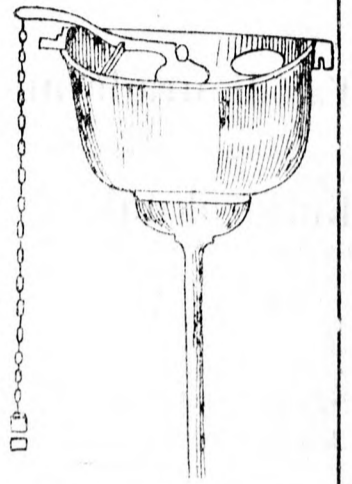
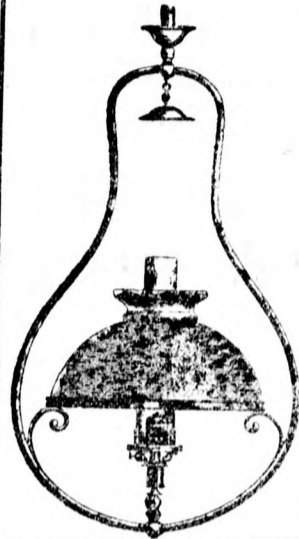
SZIVATTYUK

Fürdőberendezések

és Gőzfürdők

stb. berendezésére.

Kőgyágszövek raktáron.

Konyári Sóstó fürdő

megnyitás május hó 4 én.

Gyógyítja a görvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszét, csontvelő lob, összezsugorodott izület stb. mindennemű kőszvényes, csúzos bántalmakat, bármiféle borbajokat továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkitünőbb hatásu.

Fürdő-orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás-orvos.

Jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitünő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, igen mérsékelt díjszabások mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirat állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik allanak rendelkezésre.

Tisztelettel a **Konyári Sóstó fürdő vállalat** igazgatósága.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszertárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszertára és illatszerraktára DEBRECZENBEN (Tisza palota.)